گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۴۵۸۲۲۹
شنبه ۱۶ مهر ۱۴۰۱ ۹:۰۸

آشنایی با رویکرد شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در ارتقای ظرفیت‌های معدنی و صنعتی کشور

شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات از بزرگترین شرکت‌های سرمایه‌گذاری کشور محسوب می‌شود که در سال‌های اخیر نقش بی‌بدیلی را در ارتقا و توسعه صنایع معدنی و فلزی ایفا کرده است.

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، در حال حاضرشرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات ، به منظور توسعه صنایع معدنی و فلزی، برنامه‌های خود را در راستای عملیاتی شدن سوق داده است و پروژه‌های جدیدی را در حوزه اکتشافات معدنی و توسعه زنجیره فولاد در دستور کار دارد.
در این زمینه، می‌توان به برنامه‌های اکتشافی، احداث واحدهای صنعتی و خرید تجهیزات و ماشین‌آلات جدید اشاره کرد. بدیهی است که با به بهره‌برداری رسیدن هر یک از پروژه‌های شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، علاوه بر پررنگ‌تر شدن نقش این سرمایه‌گذار در حوزه صنایع معدنی و فلزی کشور، بستر مناسبی برای توسعه این بخش فراهم می‌شود. با توجه به اهمیت موضوع اقدامات شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در زمینه توسعه صنایع معدنی و فلزی کشور، یک نشست خبری در همین زمینه با حضور مدیرعامل این شرکت جناب آقای اردشیر سعدمحمدی ترتیب داده شد و وی در این نشست پاسخگوی سوالات خبرنگاران بود.
شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (و معادن) از بزرگ‌ترین شرکت‌های سرمایه‌گذاری در حوزه صنایع معدنی و فلزی کشور به شمار می‌آید که در چند سال اخیر نقش بسزایی در توسعه صنایع معدنی و فلزی داشته است. در حال حاضر، این شرکت از سهامداران عمده مجموعه های بزرگ معدنی و فولادی ایران از قبیل شرکت های؛ معدنی و صنعتی گل گهر، معدنی و صنعتی چادرملو، سنگ آهن گهرزمین، شرکت ملی مس، معدنی و صنعتی صبانور، مجتمع فولاد خراسان، آهن و فولاد ارفع، پویا انرژی، کارخانجات کابل سازی شهید قندی، تجلی توسعه معادن و فلزات، گسترش کاتالیست ایرانیان، پرتو تابان معادن و فلزات و شرکت کک طبس است. در سال‌های گذشته، سیاست‌گذاری شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات سرمایه‌گذاری تنها در بازار سهام متمرکز بود. در واقع تمرکز این شرکت بر خرید و فروش سهم، کسب سود و کنترل و نظارت بر پروژه‌ها بود، اما در شرایط فعلی که توسعه صنایع معدنی و فلزی یک ضرورت محسوب می‌شود، این شرکت در حوزه عملیاتی و اجرایی نیز ورود کرده است تا نقش موثرتری در این حوزه داشته باشد.

توسعه‌ای در زنجیره فولاد

در سال‌های اخیر تحول بزرگی در رویکردها و سیاست‌گذاری‌های سرمایه‌گذاری شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات ایجاد شده است، به طوری که در حال حاضر از ۴۸ پروژه «گروه پیشرانان پیشرفت اقتصادی» هفت پروژه مربوط به این شرکت است. به علاوه، این شرکت پروژه‌های متعددی را به صورت مستقیم و غیرمستقیم در حوزه صنعت فولاد و شرکت‎هایی که سهامشان را در اختیار دارد، برنامه‌ریزی کرده است که از جمله آن‌ها می‌توان به بیست پروژه در شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر، ده پروژه در شرکت سنگ‌آهن گهرزمین و هجده پروژه در شرکت معدنی و صنعتی چادرملو اشاره کرد. این شرکت در مجموع، در شصت پروژه به ارزش حدود ۳ هزار میلیارد ریال در سطح کشور سرمایه‌گذاری کرده که سهم شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات از این پروژه‌ها بالغ بر ۷۰۰ هزار میلیارد ریال است. گفتنی است یکی از مهم‌ترین پروژه‌هایی که شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در آن سرمایه‌گذاری کرده نیروگاه ۳۶۰ مگاواتی سمنان در دو مدول ۱۸۰ مگاواتی است که با افتتاح خط دوم آن در آذرماه، این نیروگاه به مدار تولید وارد می‌شود.
این هلدینگ بزرگ فعال در صنعت، به منظور توسعه زنجیره فولاد نیز برای تولید حدود ۵ میلیون تن آهن اسفنجی به طور مستقیم سرمایه‌گذاری کرده است که شرکت صنایع آهن و فولاد آرتاویل با ظرفیت سالانه ۱/۱ میلیون تن، کارخانه آهن اسفنجی بیجار با ظرفیت سالانه ۶/۱ میلیون تن، شرکت فولاد اقلید با ظرفیت سالانه ۱/۱ میلیون تن و مجتمع آهن و فولاد سرمد با ظرفیت سالانه ۱/۱ میلیون تن بخشی از این سرمایه‌گذاری‌ها هستند. در پروژه فولاد قروه در مجتمع فولاد کردستان نیز برای تولید با ظرفیت سالانه یک میلیون تن و در مجتمع آهن و فولاد سرمد برای تولید با ظرفیت سالانه ۶۰۰ هزار تن تولید فولاد برنامه‌ریزی شده است. گفتنی است شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات اجرای پروژه‌های ۲ میلیون تن کنسانتره و یک میلیون تن گندله را نیز در غرب کشور در دستور کار خود دارد که در پروژه‌های پیشران پیشرفت اقتصادی قرار می‌گیرند. هفت پروژه شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در فولاد کردستان حدود ۱۶/۱۲ درصد، در ذوب فولادسازی ۵۱/۱۰ درصد، در کارخانه گندله‌سازی شهرک ۵۳/۲۴ درصد، در فولاد آرتاویل استان اردبیل ۶۶/۱۳ درصد و در اقلید استان فارس ۲ درصد پیشرفت فیزیکی داشته که این امر نشان‌دهنده عملیاتی شدن پروژه‌های این شرکت است.
یکی از مسائل مهم در انجام پروژه‌های معدنی و صنعتی بهبود بخشیدن به سرعت پیشرفت عملیات است. بر همین اساس، شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در شرکت بین‌المللی مهندسی ایران (ایریتک)، که رویکرد جدیدی را دنبال می‌کند، به عنوان یک شرکت مجری و مشاور سرمایه‌گذاری کرده است. هم‌اکنون شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات برای پروژه‌های خود از این شرکت به عنوان شرکت عملیاتی و مشاوره استفاده می‌کند تا سرعت و شرایط عملیات را به لحاظ علمی و فنی ارتقا دهد.

اکتشاف، اصل نخست

ارزش منابع طبیعی کشور حدود ۶/۲۷ تریلیارد دلار برآورد می‌شود. با این حال، سهم بخش معادن در تولید ناخالص داخلی کشور حدود یک درصد است که این رقم از فرصتی برای قرار گرفتن در پله‌های بالاتری از ارزش‌آفرینی از راه سرمایه‌گذاری و هزینه بخش معادن در اقتصاد کشور خبر می‌دهد.
در حدفاصل سال‌های ۱۳۴۰ تا ۱۴۰۱ اکتشافات معدنی در کشور به صورت سیستماتیک انجام شده و مجموع حفاری عمقی کشور به حدود ۹ میلیون متر رسیده است. در این بخش بیش از ۱۱ هزار پروانه بهره‌برداری به ثبت رسیده و میزان تولید ماده معدنی حدود ۴۷۰ میلیون تن از حدود ۷ هزار معدن بوده است. به بیانی دیگر، متوسط سرانه تولید هر معدن کشور کمتر از ۷۰ هزار تن است. بنابراین ضروری است که برنامه‌ریزی و اقداماتی به منظور توسعه معادن کشور انجام شود.

چنان‌که می‌دانیم، ایران کشوری غنی از مواد معدنی است و این امر گواهی بر لزوم توسعه صنعت فولاد در کشور به شمار می‌آید. تا سال ۱۴۰۴ ظرفیت تولید فولاد که هم‌اکنون بیش از ۴۷ میلیون تن است، با به بهره‌برداری رسیدن طرح‌های فعلی، از مرز ۵۵ میلیون تن عبور می‌کند. برای تداوم فعالیت این شرکت‌ها با ۷۰ درصد ظرفیت، بیش از ۲۰۰ میلیون تن سنگ آهن نیاز است.
در کشور استرالیا در سال ۲۰۲۱ حدود ۹۵۰ میلیون تن سنگ آهن تولید شده است، در حالی که در ایران این عدد به ۱۰۰ میلیون تن می‌رسد. بنابراین اولویت شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در بخش معادن، توسعه اکتشافات معدنی است و برنامه‌های اکتشافی در این شرکت به طور جدی پیگیری می‌شوند.
در حال حاضر، بیش از۶۰ هزار متر حفاری عمقی نیز در دستور کار این شرکت قرار گرفته است. علاوه بر این، به واسطه شرکت توسعه صنعتی و معدنی صبانور، چهار معدن در شهرک، باباعلی، گلالی و سقز به معادن شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات اضافه می‌شود.
تاکنون در این معادن حدود ۲ هزار متر حفاری انجام شده است و میزان ذخایر این معادن بیش از ۴۰ میلیون تن برآورد می‌شود. با توجه به اینکه پروژه‌های شرکت در این مناطق تعریف شده‌اند، خوراک واحدهای صنعتی در این منطقه تامین می‌شود. گفتنی است که با پیگیری‌های انجام‌شده در اکتشافات ذخایر سنگ آهن و مستندسازی فنی این ذخایر، تا پایان سال اخبار خوبی درباره اکتشافات این شرکت اعلام می‌شود.
در حوزه توسعه ذخایر مس نیز در سال گذشته شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در قالب یک کنسرسیوم بزرگ معدنی، در مزایده معدن مس جانجا برنده شد و هم‌اکنون در این شرکت بازنگری و ارزیابی تحلیلی این معدن انجام و نقاط با پتانسیل جدیدی اکتشاف شده است. این شرکت امیدوار است که بتواند، طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، یک کارخانه لیچینگ به روش «EW/SX» در طول ۲۴ ماه برای بهره‌برداری از کانسارهای اکسیدی با ظرفیت تولید ۷ هزار تن کاتد و یک کارخانه با ظرفیت تولید ۱۳۰ هزار تن کنساتنره مس در منطقه افتتاح کند.
از دیگر برنامه‌های شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در حوزه صنعت فولاد افزایش تولید کارخانه کک‌سازی طبس با تکنیک جدید نسبت به سایر کارخانه‌های کک‌سازی کشور است. این کارخانه در سنوات گذشته به طور متوسط ۶ هزار تن کک تولید کرده و در تیرماه و مردادماه سال جاری نیز به‌ترتیب ۸ هزار تن و ۹ هزار و ۸۰۰ تن کک در این کارخانه تولید شده است. امید می‌رود که در شهریورماه این عدد از ۱۰ هزار تن عبور کند.
گفتنی است که ظرفیت کارخانه کک‌سازی طبس در مجموع شش سلول است که با راه‌اندازی سلول‌های ۳ و ۴ در این کارخانه در مهرماه، ظرفیت تولید کک افزایش می‌یابد تا از این طریق، خوراک واحدهای فولادی به روش کوره بلند تامین شود.

لازمه پیشرفت

اکتشاف مقوله‌ای کلیدی و جدی در کشور به شمار می‌آید و توسعه آن به ساختاری منسجم نیاز دارد. یکی از مسائل مهم در این حوزه، برخورداری از متولی توانمند و متخصص و نیروی آموزش‌دیده است. خوشبختانه در کشور آموزش نیروی انسانی به گونه‌ای بوده است که از حیث نرم‌افزاری و سخت‌افزاری در سطوح بالایی قرار گرفته‌اند اما تا رسیدن به نقطه ایده آل و متناسب با ظرفیت های موجود در منابع کشور هنوز راه زیادی در پیش داریم.
شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات امیدوار است که در حوزه معادن، با استفاده از نیروی انسانی شایسته، در مناطق مختلف زمینه رشد فنی و علمی را برای افراد بومی فراهم کند. با این حال، توسعه معادن، علاوه بر نیروی انسانی آموزش‌دیده، به تجهیزات و هوشمندسازی هم نیاز دارد.
در حوزه صنایع معدنی و فلزی باید فرایند هوشمندسازی در معادن به طور جدی‌تری در کشور پیگیری شود، زیرا به لحاظ تکنیک تجهیزاتی و رفتار عملیاتی، بخش معدن و صنایع معدنی کشور از دنیا جا مانده است و برای بیشتر نشدن این فاصله به لحاظ سخت‌افزاری و نرم‌افزاری برنامه‌های جدیدی باید در دستور کار قرار بگیرد.
در همین راستا، شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات و زیرمجموعه‌های این شرکت در مسیر خرید ماشین‌آلات و تجهیزات جدید و آموزش تکنیک‎های جدید و عملیاتی آن‌ها قرار گرفته‌اند. در این مجموعه، اخیرا، هفت دستگاه حفاری اکتشافی خریداری و یکی از این دستگاه‌ها هم‌اکنون در پروژه‎های شرکت به کار گرفته شده است.
دو دستگاه دیگر تا دو هفته آینده (اواخر شهریور ماه) و دو دستگاه نیز در مهرماه وارد کشور می‌شوند. بدیهی است که سرمایه‌گذاری برای خرید ماشین‌آلات می‌تواند بر بهبود روند توسعه معادن موثر باشد.
علاوه بر این، سرمایه‌گذاری‌های جدید در اکتشافات سایر فروآلیاژهای فولاد، مثلا وانادیوم، نیز از اهمیت بالایی برخوردار است و با برنامه‌ریزی، کشور می‌تواند در این حوزه هم نقش‌آفرین باشد. در شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، برخی پروژه‌ها در این حوزه و سایر حوزه‌ها در مرحله ارزیابی قرار دارند که از جمله آن‎ها می‌توان به سرمایه‌گذاری در پروژه فروسیلیکومنگنز در شیروان و پروژه‌های تولید الکترود گرافیتی در منطقه کازرون و لوله‌های بدون درز در شرکت ماداکتو استیل اشاره کرد. در صورت برخورداری از شرایط فنی و اقتصادی، این پروژه‌ها در برنامه‌های آتی شرکت قرار می‌گیرند.
در مجموع، با توجه به توسعه صنعت فولاد در ایران و اهمیت اکتشافات معدنی و چالش‌های تامین مواد اولیه، برنامه‌های اکتشاف سنگ‌آهن باید به طور جدی‌تر پیگیری شوند. متوسط عمق اکتشاف در کشور پانزده متر است و بهره‌برداری از کانسارهای عمیق باید در دستور کار قرار بگیرد.
در راستای تامین خوراک فولادسازان کشور، سرمایه‌گذاری در معادن برون‌مرزی از جمله افغانستان در دستور کار شرکت قرار دارد و در نهاد ریاست جمهوری نیز، با تشکیل کمیته‌ای، بررسی‌های اولیه در این خصوص صورت می‌گیرد، زیرا بهره‌برداری از منابع درون‌مرزی و برون‌مرزی یک ضرورت است. این امر، علاوه بر توجه به سایر عوامل دخیل در توسعه این بخش، ضرورت اکتشافات، سرمایه‌گذاری‌های درست و هدفمند و متولی خاص در کشور را آشکار می‌سازد.